

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

A 107-A SESIUNE PLENARĂ, 25 ȘI 26 Iunie 2014

Rezoluția Comitetului Regiunilor**A 20-a aniversare a Comitetului Regiunilor****Consolidarea competențelor autorităților locale și regionale în Uniunea Europeană**

(2014/C 271/01)

COMITETUL REGIUNILOR,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care îi conferă noi prerogative și responsabilități în cadrul sistemului politic european;
- având în vedere Declarația de misiune, care îl definește ca adunare politică a reprezentanților locali și regionali, dotată cu o dublă funcție de reprezentare democratică și teritorială în cadrul procesului decizional al Uniunii;
- având în vedere Acordul de cooperare semnat cu Parlamentul European la 5 februarie 2014, care consfințește voința comună de consolidare a legitimității democratice a Uniunii;
- având în vedere Protocolul privind modalitățile de cooperare dintre Comisia Europeană și Comitetul Regiunilor, semnat la 16 februarie 2012, care consolidează implicarea sa în punerea în aplicare a programului de lucru anual și în programul legislativ;
- revendică rolul unic pe care și-l asumă de 20 de ani în serviciul Uniunii Europene și al respectării principiilor subsidiarității și proporționalității, precum și pentru apărarea obiectivelor de coeziune economică, socială și teritorială;
- subliniază impactul în creștere pe care îl are asupra elaborării legislației europene prin rolul său consultativ, precum și rolul politic pe care îl joacă în procesul legislativ al Uniunii Europene, funcția sa centrală fiind de a se asigura că expertiza autorităților locale și regionale în ceea ce privește transpunerea și aplicarea legislației UE este inclusă în procesul legislativ;
- a hotărât să întreprindă, cu ocazia celebrării celei de-a 20 aniversări, o analiză prospectivă privind rolul său politic și instituțional în cadrul guvernanței Uniunii Europene și să-și facă astfel cunoscută viziunea asupra viitorului procesului de integrare europeană;
- propune, în acest scop, o foaie de parcurs articulată în jurul a trei obiective strategice pentru relansarea dinamicii Uniunii Europene;

1. Consolidarea adeziunii și încrederii cetățenilor europeni față de Uniunea Europeană

1.1. constată, în lumina rezultatelor recentelor alegeri europene, necesitatea consolidării unei legături bazate pe încredere între Uniunea Europeană și cetățeni pentru ca acțiunile acesteia să fie mai aproape de preocupările lor și să constituie o reală valoare adăugată;

1.2. pune în evidență rolul său strategic ca purtător de cuvânt al autorităților locale și regionale pentru reușita proiectului european, inclusiv în direcția unei „Europe împreună cu regiunile”; subliniază că este un canal de transmisie indispensabil pentru exprimarea intereselor și reprezintă nivelul de guvernare cel mai apropiat de cetățeni, ceea ce permite ca aceste interese să se reflecte în procesul de elaborare a politicilor la nivelul Uniunii Europene;

1.3. consideră, având în vedere competențele stabilite prin lege la nivel european și național, că instituțiilor europene, statelor membre și autorităților locale și regionale le revine responsabilitatea colectivă pentru adecvarea reglementărilor Uniunii Europene, stabilind proceduri mai transparente, reducând sarcinile administrative și instituind mecanisme care să permită analizarea impactului acțiunii sale asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor;

1.4. subliniază, pe baza sondajelor Eurobarometru, încrederea pe care o acordă cetățenii europeni aleșilor locali și regionali și așteptările lor de a fi implicați într-o măsură mai mare în guvernarea europeană și consideră, prin urmare, că este esențială consolidarea statutului său de adunare politică prin punerea în valoare, la nivel european, dar și național, regional și local a mandatelor europene, locale și regionale ale membrilor săi;

1.5. își afirmă legitimitatea democratică și identitatea politică de instituție europeană, în calitate de Adunare UE a reprezentanților locali și regionali, și intenționează să sporească vizibilitatea și impactul politic ale avizelor și luărilor sale de poziție; se angajează să își consolideze activitățile politice în colaborare cu partidele și grupurile politice de la toate nivelurile;

1.6. își propune să valorifice din plin specificitatea sa teritorială pentru a-și extinde capacitatea de a influența procesul decizional și de a reuni astfel contribuțiile delegațiilor naționale și ale rețelelor de experți locali în îndeplinirea misiunii sale;

1.7. solicită statelor membre să asigure, prin sistemul de desemnare a membrilor CoR, o reprezentativitate politică care să reflecte rezultatul alegerilor locale și regionale, precum și respectarea principiilor egalității de gen și de șanse și insistă asupra necesității accelerării procedurilor de numire;

1.8. intenționează să promoveze egalitatea între femei și bărbați în toate domeniile sale de activitate, în vederea consolidării legitimității democratice a Uniunii;

1.9. reafirmă că Uniunea Europeană necesită un adevărat sistem de guvernare pe mai multe niveluri, prin care să se garanteze o cooperare eficientă între orașe, regiuni și statele membre; subliniază că Uniunea Europeană ar trebui să abordeze domeniile în care este nevoie de acțiune, abținându-se să adopte noi reguli cu privire la chestiuni care pot fi tratate în modul cel mai adecvat la nivelul local, regional sau național;

Prin contribuția Comitetului Regiunilor, Europa capătă substanță

1.10. intenționează să-i sprijine pe deplin pe membrii săi în asumarea rolului de „ambasadori” ai Europei la nivelul regiunilor, orașelor și comunelor și vice-versa, astfel încât să își întărească legăturile cu cetățenii europeni;

1.11. prin urmare, consideră că este imperativ ca, în cadrul birourilor de informare ale Parlamentului European și al birourilor de reprezentare ale Comisiei Europene în statele membre să se instituie un mecanism de sprijinire a activităților membrilor CoR, care să faciliteze interacțiunea acestora cu deputații europeni în circumscripțiile lor; este dispus să contribuie la organizarea unor campanii de comunicare descentralizată privind prioritățile Uniunii Europene și impactul legislației UE la nivel local și regional, ținând seama de limbile oficiale existente în teritoriu;

1.12. are intenția să-i sprijine mai mult pe membrii săi în cadrul administrațiilor lor locale și regionale, în special pentru organizarea de dezbateri cu cetățenii, precum și în cadrul sesiunilor speciale ale consiliilor locale și regionale consacrate temelor europene de actualitate și, dacă este cazul, propunerilor de inițiative cetățenești europene (ICE);

1.13. pune în evidență activitățile sale politice care constituie o platformă de dialog privind dimensiunea teritorială a Uniunii Europene, printre care se numără summiturile regiunilor și orașelor, care oferă un cadru pentru a dezbate viitorul Europei și dezvoltarea autorităților locale și regionale pe termen mai lung;

1.14. intenționează să-și consolideze strategia de comunicare interinstituțională, solicită reformarea strategiei de comunicare a Uniunii Europene și pledează pentru un nou mod de comunicare cu cetățenii, cu ajutorul unui limbaj clar și inteligibil; subliniază rolul esențial care revine mediilor locale și regionale, precum și rețelelor de socializare, pentru a redirecționa percepția cetățenilor asupra Uniunii Europene și pentru a promova politicile și realizările sale concrete;

2. Promovarea integrării europene pe baza unei metode comunitare reînnoite care ține pe deplin seama de responsabilitățile partajate ale diferitelor niveluri de guvernare

Comitetul Regiunilor, promotorul unui nou mod de funcționare a Uniunii Europene

2.1. consideră guvernarea pe mai multe niveluri ca fiind unul dintre principiile pe care ar trebui să se bazeze o metodă comunitară reînnoită pentru promovarea integrării europene;

2.2. își propune să asigure însușirea principiilor guvernării pe mai multe niveluri prin aderarea la Carta privind guvernarea pe mai multe niveluri în Europa, pe care a adoptat-o în aprilie 2014;

2.3. se pronunță în favoarea extinderii potențialului codului de conduită privind punerea în aplicare a principiului parteneriatului, deja aplicat în cadrul legislației privind politica de coeziune, la alte domenii de intervenție a Uniunii Europene;

Comitetul Regiunilor, apărătorul prerogativelor și competențelor autorităților locale și regionale

2.4. deplânge impactul direct al crizei asupra autonomiei și capacității de acțiune a autorităților locale și regionale; prin urmare, va face uz de rapoartele de țară ale Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei pentru a monitoriza evoluția proceselor de descentralizare și de regionalizare;

2.5. va veghea la respectarea prerogativelor autorităților locale și regionale în mecanismele de coordonare la nivel european; prin urmare, consideră că este crucial ca autoritățile locale și regionale să dispună de resursele financiare care corespund descentralizării competențelor;

2.6. sprijină o mai bună luare în considerare a dimensiunii locale și regionale a strategiei de extindere, a politicii de vecinătate și a politicii de dezvoltare a Uniunii Europene;

Comitetul Regiunilor, promotorul principiilor subsidiarității și proporționalității și al guvernării pe mai multe niveluri

2.7. reafirmă că subsidiaritatea este un principiu democratic fundamental și un vector esențial pentru îmbunătățirea calității legislației UE și a valorii adăugate a Uniunii Europene, precum și pentru reducerea sarcinilor administrative; subliniază că este important să se acorde un loc mai important respectării principiului proporționalității; atrage atenția asupra eforturilor pe care le-a depus prin strategie sa de monitorizare și mecanismul de consultare a autorităților locale și regionale pentru a garanta respectarea acestor principii;

2.8. subliniază caracterul de corolar al principiului parteneriatului și al guvernării pe mai multe niveluri;

2.9. își va asuma responsabilitățile care îi revin în dezbaterile privind revizuirea competențelor în cadrul Uniunii Europene; aceasta trebuie să ducă la consolidarea valorii adăugate a acțiunii Uniunii Europene și nu trebuie să se rezume la o confruntare între „mai multă” sau „mai puțină” Europă;

2.10. va consolida impactul avizelor sale prin activarea mecanismului de consultare a bazei sale teritoriale și de concertare, printre altele, cu regiunile cu puteri legislative și cu asociațiile reprezentative ale autorităților locale și regionale;

2.11. își propune să își consolideze implicarea de-a lungul întregului ciclu legislativ pentru a fi în măsură, când este cazul, să-și exercite dreptul de a introduce acțiune în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene;

2.12. prin urmare, va instaura o cooperare mai structurată cu Parlamentul European, parlamentele naționale și, dacă este cazul, cu camerele superioare, care reprezintă dimensiunea teritorială la nivel național, dar și cu parlamentele regionale și va sprijini recurgerea la procedura de alertă timpurie de către autoritățile regionale;

Comitetul Regiunilor va contribui la analiza impactului teritorial al legislației europene

2.13. salută progresele realizate care permit implicarea sa în amonte, într-o fază timpurie a procesului de elaborare a legislației; prin urmare, va acorda o atenție specială analizei impactului teritorial și dezvoltării indicatorilor teritoriali; ca atare, reafirmă necesitatea garantării implicării autorităților locale și regionale în mecanismele de cooperare instituțională care vizează „o mai bună legiferare”;

2.14. își va dezvolta mai mult capacitatea în acest domeniu și va urmări să își sporească nivelul de expertiză în vederea consolidării funcției sale consultative, prin implicarea expertizei autorităților locale și regionale, precum și a asociațiilor teritoriale europene în procesele de consultare legate de avizele sale, de analizele sale privind impactul teritorial și de respectarea principiilor subsidiarității și a proporționalității;

2.15. are în vedere implicarea autorităților locale și regionale în programul REFIT (*Regulatory Fitness and Performance*), în vederea îmbunătățirii calității legislației și a unei mai bune acceptări a acesteia de către cetățeni;

3. Consolidarea reprezentării instituționale a autorităților locale și regionale în procesul decizional

3.1. revendică caracterul său legitim, singular și complementar în cadrul arhitecturii instituționale a Uniunii Europene și își propune să își apere independența politică și autonomia funcțională, afirmându-și rolul de instituție politică pe lângă funcția sa consultativă, printr-o monitorizare mai eficientă a avizelor și o consolidare în continuare a legăturilor și cooperării cu Parlamentul European, Comisia și Consiliul;

3.2. se va concentra pe misiunea sa principală; consacrandu-și atenția și resursele procesului legislativ al Uniunii Europene, CoR își va consolida rolul politic de organism consultativ și va justifica prerogativele suplimentare pe care este posibil să le revendice în viitor;

3.3. își proiectează strategia de viitor în etape, pe termen scurt prin valorificarea tuturor posibilităților oferite de Tratatul de la Lisabona și, pe termen lung, în cadrul unei reformări a tratatelor;

Consolidarea funcției de factor de elaborare a politicilor (policy shaper) în cadrul Tratatului de la Lisabona

3.4. solicită ca, în conformitate cu principiul cooperării loiale, instituțiile care îl sesizează au obligația să respecte competențele sale instituționale și le reamintește acestora datoria de a prezenta motivele pentru care principalele sale recomandări au fost sau nu au fost urmate;

3.5. își exprimă satisfacția cu privire la sesizările din ce în ce mai numeroase ale Parlamentului European și așteaptă ca efectul pozitiv al cooperării politice stabilite prin intermediul acordului încheiat să se traducă printr-un sistem de participare reciprocă a raportorilor la lucrările comisiilor competente;

3.6. subliniază, în ceea ce privește procesul legislativ european, necesitatea consolidării calitative și cantitative a cooperării cu Parlamentul European și cu Consiliul Uniunii; își propune să își sporească impactul asupra propunerilor legislative și să consolideze implicarea raportorilor săi pe tot parcursul procesului legislativ în vederea îmbunătățirii monitorizării propunerilor sale de modificare a textelor legislative asupra cărora s-a pronunțat;

3.7. revendică statutul de observator la negocierile din cadrul trilogurilor organizate în domeniile în care consultarea sa este obligatorie;

3.8. plănuiește să organizeze sesiuni interparlamentare în care membrii săi, membrii Parlamentului European și membrii parlamentelor regionale să poată dezbate teme europene de actualitate și impactul legislației europene;

3.9. intenționează să se implice mai mult în procesul de elaborare și de punere în aplicare a punctelor din programele președințiilor care sunt relevante pentru autoritățile locale și regionale și va interacționa mai bine cu Consiliul în ansamblu și, în special, cu miniștrii regionali care fac parte din Consiliu;

3.10. solicită implicarea reprezentanților autorităților locale și regionale, și atunci când este relevant, a celor cu competențe legislative, în grupurile de lucru ale Comisiei Europene și ale Consiliului pe teme politice cu un puternic impact teritorial;

3.11. este mulțumit de raporturile stabilite cu Președinția Consiliului European, pe care dorește să le structureze pentru a asigura în permanență valoarea adăugată a consultării teritoriale, în special în cadrul pregătirii reuniunilor Consiliului European;

3.12. își exprimă deplina satisfacție cu privire la evoluția cooperării cu Comisia Europeană, în special în faza de consultare prelegislativă, dar își reafirmă solicitarea instituirii unei practici sistematice de dezbatere, împreună cu executivul european, a chestiunilor de actualitate, prin întrebări și răspunsuri, adresate oral sau în scris, privind recomandările sale politice;

3.13. insistă asupra necesității implicării într-o fază cât mai timpurie în elaborarea programării anuale și multianuale a Uniunii Europene, pentru a putea contribui la identificarea alegerilor strategice și politice pentru Europa; în plus, solicită să fie cooptat încă din primul moment în procesul de numire a comisarului însărcinat cu politica regională, începând chiar cu următorul mandat 2014-2019;

3.14. are în vedere implicarea autorităților locale și regionale în mecanismele guvernancei economice și consideră că are dreptul să fie asociat la dialogul economic dintre Comisia Europeană și Parlamentul European, pe de o parte, și că trebuie garantată, pe de altă parte, participarea membrilor săi la săptămâna parlamentară a Parlamentului European, alături de deputații europeni și naționali;

3.15. solicită ca, în momentul integrării Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare (TSCG) în cadrul juridic al Uniunii Europene, să se introducă o clauză orizontală care să permită consultarea Comitetului în domeniile de competență partajată pentru măsurile de coordonare a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă și în privința măsurilor de sprijin, coordonare și complementare;

3.16. reafirmă, în eventualitatea revizuirii tratatelor sub aspectul configurației instituționale a Uniunii Europene, următoarele solicitări:

— acordarea oficială a statutului de instituție;

— acordarea dreptului de a pune în aplicare procedura de aviz conform pentru propunerile legislative care privesc coeziunea economică, socială și teritorială;

3.17. propune adăugarea cuvântului „European” la numele său actual, astfel încât numele său complet să fie „Comitetul European al Regiunilor”;

3.18. insistă asupra necesității implicării unor reprezentanți ai Comitetului Regiunilor în Convenția care va fi convocată în vederea revizuirii tratatelor, pentru garantarea unui nivel maxim de legitimitate democratică;

3.19. solicită președintelui său să transmită prezenta rezoluție Parlamentului European, Consiliului, Comisiei Europene și președintelui Consiliului European.

Bruxelles, 25 iunie 2014

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
